

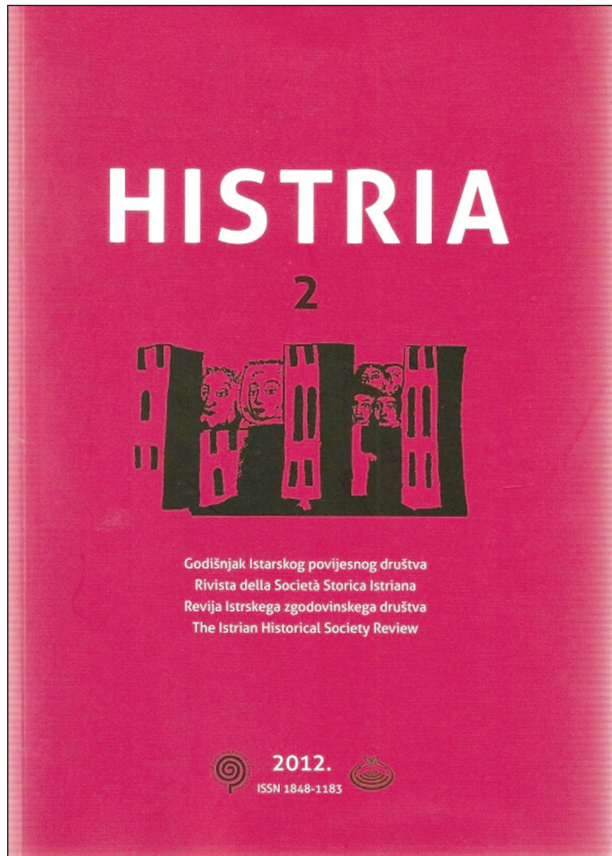
ga ni nikoli konec, saj je tovrstnih neraziskanih arhivov najbrž še veliko. Omenjeno delo je le motivacija in potrditev, da pregledovanje dokumentov še zdaleč ni zaključeno.

Povolo označi podobe, ki nam jih arhivi plemiških družin ponujajo, kot kraške reke, ki svoj redni tok prekinejo, da bi poniknile in nato spet čez čas privrele na dan skozi zemljo. Prepričan sem, da niso zgolj arhivi plemiških družin taki, ki bi skrivali in obenem ponujali nove podatke. Arhivi so prostor večne raziskave, ko že dvakrat pregledani dokument v tretje ponudi težko iskano potrditev. Zgodovina se kot kraška reka pojavlja in skriva preko prebiranja arhivskega gradiva; težava je le v tem, da ne smemo (p)opustiti, ko je takoj ne zagledamo.

**Erik Toth**

HISTRIA 2. Pula 2012, Istrsko zgodovinsko društvo, 491 strani.

Kmalu po ustanovitvi (februar 2010) je Istrsko zgodovinsko društvo (Istarsko povijesno društvo) izdalo svoje strokovno glasilo *Histria* (2011), s katerim si je že v prvi številki pridobilo precejšen krog sodelavcev, v drugi številki pa ga je zaradi svoje jezikovne pluralnosti kot tudi široko zasnovanega koncepta še znatno razširilo. Uredniški odbor z glavnim in odgovornim urednikom Maurizijem Levakom, si je namreč zadal nalogo, da bi naj glasilo izhajalo vsako leto in s tem vrsti domačih in tujih strokovnjakov in raziskovalcev, ki se ukvarjajo z istrsko zgodovinsko preteklostjo oziroma njeno kulturno in naravno dediščino, omogočilo objavo njihovih izsledkov, hkrati pa naj bi v njem objavljali tudi ocene, poročila in prikaze, s katerimi bi podajali tudi kar



najbolj celovit vpogled v raziskovalno, publicistično in organizacijsko dejavnost strokovnih društev oziroma znanstveno-raziskovalnih ustanov na širšem območju Istre oziroma severnega Jadrana.

Tudi druga številka zbornika *Histria* (2012) ohranja enako vsebinsko zasnovu kot prva: v prvem delu razprave in gradiva, v drugem pa ocene, prikaze in poročila. Razprave in gradiva so razvrščene v tematsko kronološkem zaporedju in sicer s prispevki Lede Harmicar in Ivana Milotića z naslovom *Namet (modus) u rimskoj pravnoj praksi dokumentiranoj na epigrafskim svjedočanstvima iz Istre*, Mateja Župančiča *Človek volku volk (o odnosih človeka in volka v Historia Langobardum Pavla Diakona)*, Trpimira Vedriša, *Histria i Hister kasnoantičkih i ranosrednjovjekovnih geografa: prilog razpravi o spomenu Istre i Dalmacije u zemljopisu Alfreda Velikoga*, in Darje Mihelič *Kako so se obuvali srednjeveški Pirančani in Tržačani?* Ob navedenih avtorjih se v tej številki pojavljajo še Katarina Gerometta s prispevkom »*Pisma konzervatora*«: *konzervatorsko djelovanje Pietra Kandlera*, Luka Tidić *Problematika hrvatskog školstva u Istri na stranicama Naše sloge (1870-1880)*, David di Paoli Paulovich *Musica e canti d'espressione popolare di area latino-veneta in Istria e a Zara. Generi vocali e bibliografia*, ter Alessandra Argenti Tremul s prispevkom *Il Capodistriano del dopoguerra nelle fonti d'archivio conservate in Slovenia e Croazia*.

Prvi štirje prispevki predstavljajo izvirno znanstveno delo, prispevek Katarine Gerometta, ki deloma temelji na njenem diplomskem delu, ki ga hrani Oddelek za umetnostno zgodovino Filozofske fakultete v Zagrebu (2009) in prispevek Luke Tadića, sta razvrščena v kategorijo predhodnih prispevkov, ostali pa so razvrščeni med pregledna dela.

Celotno drugo polovico zbornika je uredniški odbor namenil ocenam prikazom in poročilom, kjer lahko sledimo izjemno obsežnemu pregledu različnih avtorjev tako s hrvaškega, slovenskega, italijanskega pa tudi širšega območja, kakor tudi različnih ustanov oziroma humanističnih panog. Izjemno pester, raznolik sestav ocen in poročil o posameznih edicijah, zbornikih, glasilih, znanstvenih konferencah, strokovnih srečanjih in seminarjih, nedvomno kaže na veliko pozornost uredniškega odbora *Histrie* do dogajanja v širšem prostoru, kakor tudi na njegovo vpetost vanj.

Tokratna zelo zajetna druga številka zbornika s svojimi strokovnimi prispevki, slikovnim gradivom in številnimi prilogami, sodobno oblikovalsko izvedbo in kvalitetnim tiskom, že v samem začetku napoveduje tisto zvrst znanstvene periodike, ki jo je istrski prostor kljub obstoječi znanstveni periodiki že nekaj časa potreboval, hkrati pa se z njo že tudi uresničujejo želje in napovedi, ki si jih je društvo z osnovanjem svojega glasila zadalo ob svoji ustanovitvi.

**Salvator Žitko**